

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedeljo in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštne čeki, uradu štev. 13.633.

Kje je ta borbenost?

Gospod dr. Korošec je zaključil svoj govor z vzklikom: »Pokonci glave, borba traja še naprej, bodočnost je naša!«

Pred kratkimi smo sami naglasili, da je treba računati s tem, da g. Pašić spozna noče in da se mora zato boj nadaljevati. Zato bi morali dr. Korošec vzklik, da traja borba naprej, z veseljem pozdraviti. Zlato pa mi v vrstah SLS že dolgo pogrešamo borbenost, zlasti pa v njenem poslanskem klubu in zato odgovorjamo z vprašanjem: Kje je ta borbenost, kje je dokaz, da se zavedate, da traja borba dalje?

Niti v Sloveniji, še manj pa v Beogradu nismo zapazili borbenosti SLS. V boju zaradi cirilskega napisa nad vratmi Jugoslovanskega kluba ne moremo videti borbenosti, še manj pa v hrupnem nastopu zaradi besede »klerikalec«. Kdor se spušča za take malenkosti v boj, ta ni borec zmage, ker se z malenkostmi nikdar ne osvoji mas. Toda kje ste bili v sladkornem vprašanju, ki zadeva prav vsakega državljan in kjer izgublja slovenski narod letno milijone? Tu je bila borbenost ne samo umestna, temveč naravnost nujno potrebna, toda borbenosti ni bilo.

In borbenost bi dalje zahtevala, da se ne pove svoje stališče tik pred koncem ali zaključkom pogajanj med radičevci in radikali, toda preje, ko je aktivnost na potek dogodkov mogla vplivati. Akcija za sporazum ni mogoče voditi samo v Beogradu, treba jo je bilo podpreti s paralelnim delom doma in potem bi tudi beograjska akcija imela drugačen uspeh.

Toda neprimerno bolj pogrešamo borbenosti SLS v Sloveniji. Skoraj neverjetno je, v kakšno pasivnost, v kakšno mrtvilo je zalezla SLS.

Ljubljanska občinska avtonomija je že mesece dolgo poteptana. Iz jalovih vzrokov so bile občinske volitve odložene in SLS, najmočnejša stranka v ljubljanski samoupravni zvezi, ni priredila kasneje niti enega shoda. In za ljubljanskim občinskim svetom je bila razpuščena cela vrsta podeželskih občinskih odborov — toda SLS je molčala. Samo »Slovenec« je nekaj protestiral in — mirna Bosna. Toda s samimi časopisnimi protesti se lakih krivičnih odredb ne odpravi. Treba biti borben, treba razviti široko akcijo, da zagovori ljudstvo in ne samo potrepeljivi papir.

Prišla so nato preganjanja uradnikov. Pristaši SLS so bili hudo prizadeti, toda SLS je tudi sedaj molčala. Pač je objavil »Slovenec« apel za zbiranje fonda za politične preganjance, toda fond sam ni doživel niti poskusa realizacije. In zopet ni presegel odpor SLS proti persekuciji uradništva časopisnih notic.

Skupščini so se med tem predlagali novi zakonski načrti, od katerih je bil eden bolj reakcionaren kot drugi. Res je, da se je v sekciji za proučevanje tiskovnega zakona posl. Smodej mnogo trudil, da omili vsaj najbolj nemogoče določbe tega načrta. Toda kaj so delali drugi? V Zagrebu skoraj ni društva, ki ni nastopilo proti vladnemu načrtu tiskovnega zakona, v Ljubljani se je vršil protestni shod tiskarjev proti temu načrtu v blesteči odsotnosti vseh klerikalnih žurnalistov in vse SLS.

Na vrsto je prišel zakon o kmetijskih kr. dilih, ki je za našega kmeta največje važnosti. Kljub temu je bil ta zakon v Sloveniji skoraj prezrt. Nobenega protesta, vse mrtvo, vse apatično. In tako bi mogli naštevati naprej slučaje neborbenosti SLS do brezkončnosti.

Posledica te neborbenosti SLS pa je, da se vedno bolj širi apatija, da je mrt-

Debate o Bolgarski.

GOVOR ZUNANJEGA MINISTRA NINČIČA.

Beograd, 10. junija. Po prečitaniu formalnih obvestil je skupščina takoj prešla na dnevni red: Odgovor na interpelacijo Voje Marinkovića. Odgovarjal je dr. Ninčič.

V suhem tonu govori dr. Ninčič.

Zahteva bolgarske vlade za povečanje vojske da mu je bila znana. Tudi je pravočasno protestiral proti povečanju bolgarske vojske. Toda po atentatu na kralja Borisa in v cerkvi Sv. Nedelje je bila veleposlaniška konferenca mnenja, da je bodočnost negotova in da je bolje ne se izstavlja iznenadenjem ter je zato dovolila povečanje bolgarske vojske, toda samo pod pogojem, da se ves povečani kontingent vojske s 1. junijem razpusti.

Glede bolgarskih emigrantov je izjavil dr. Ninčič, da je vsled velikih incidentov v sporazumu z notranjim ministrom premestil emigrante iz Niša.

Dr. Ninčič se nato zagovarja — in sicer slabo zagovarja — da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da se evropska javnost pravilno informira o pravem položaju na Bolgarskem.

Glede vprašanja, če imajo zavezniški jamstvo, da se bodo povečane čete borile le proti komunistom, ne pa tudi proti legalni opoziciji, je izjavil dr. Ninčič, da so imeli tuji zastopniki v Sofiji tozadevna navodila.

Glede vmešavanja v bolgarske zadeve pravi dr. Ninčič, da nimamo te pravice in si je ne lastimo. Spremljamo pa s simpatijami in zanimanjem boj, ki ga vodi Cankova vlada proti komunistom.

To zanimanje je moralna podpora, na katero more Cankova vlada računati. Če bi šla bolgarska vlada v uporabi drakonskih odredb predaleč in nastopila tudi proti legalni opoziciji, potem ne bi našla našega odobravanja. (Kaj je to treba še posebej naglasiti? Op. ured.) Zato on, dr. Ninčič ne veruje, da bi šla vlada Cankova tako daleč.

Glede odpustitve dovoljenega kontingenta, ne namerava dr. Ninčič ničesar ukreniti, ker je bolgarska vlada že sporočila, da je odpustila vseh 10.000 vojakov. (Ali je to tudi izvršila? Op. ured.)

Nato poroča dr. Ninčič, da se je pri Zvezi narodov ustanovil poseben vojaški posvetovalni odbor, v katerem je zastopana tudi naša država.

Govor zunanjega ministra je napravil silno slab utis in vse je bilo razočarano. Tudi vladni poslanci so dobro čutili, da ni zunanja politika vlade pravilna.

Za njim je govoril dr. Marinković. Njegov sijajen in senzacijski vzbujajoč govor priobčujemo na drugi strani.

PO SEJI.

Beograd, 10. junija. Včerajšnja seja skupščine ni bila toliko zanimiva kakor se je pričakovalo. Vse drugo razen sijajnega govora g. Voje Marinkovića o zunanji politiki je bilo povsem običajno, skoraj izpod pričakovanja. Drugi govor Ninčiča je bil zgolj formalnega značaja. Včerajšnja diskusija je bila monotona in se je vse končalo v rokavicah. Na koncu je vladna večina izglasovala prost prehod na dnevni red. Vladna večina je postala že pravecati glasovalen avtomat.

Apel bolgarskih emigrantov

8000 INTELEKTUALCEV IN KMETOV UMORJENIH.

Beograd, 10. junija. Obe frakciji bolgarske emigracije sta poslali apel vladam civiliziranih narodov in Zvezi narodov preko svojih zastopnikov. V apelu se omenjajo najprej žalostni bolgarski dogodki. Cankov neprestano ubija voditelje naroda in inteligenco. Apel citira tajno zapoved bolgarskega vojnega ministra vojski, da stopi v zvezo s strankarskimi organizacijami in da ubija zemljoradnike in komuniste, zlasti najinteligentnejše in najbolj hrabre. Ta dokument dokazuje dovolj, kako se ubija v

Bolgarski. Ubija se kar po zapisnikih. Pred kratkim je bilo umorjenih 8000 intelektualcev in zemljoradnikov. V imenu humanitete se apelira na vlade, da izvrše moralno presijo na brutalno Cankovo vlado, da se reši življenje še ostalim in da se popravi sedanje žalostno stanje v Bolgarski. Apel zahteva svobodne volitve pod evropsko kontrolo, dalje provizorično vlado, kar bi edino moglo vrniti notranji mir. Podpisana sta Atanasov in Obov. Apelu je priložen poseben zapisnik ubitih.

POLITIČEN POMEN KRALJEVEGA POVRATKA.

Beograd, 10. junija. Danes se pričakuje prihoda kraljevske dvojice iz Topole. Prihodu Nj. Vel. kralja pripisujejo političen pomen, ker pada ravno v čas pričakovanja odločitve o mandatih HSS. Ni izključeno, da še danes na seji opoz. bloka pade odločitev o HSS.

ZNAČILNO OZDRAVLJENJE PAŠIČA.

Beograd, 10. junija. V parlamentarnih krogih se je mnogo komentiralo, da je g. Pašić tako hitro ozdravil. Splošno se sodi, da je bilo Pašičevo ozdravljenje ravno tako politično kot njegova bolezen. Marinkovića interpelacija je zadelo radikale na najbolj občutljivem me-

vilo v javnem življenju stalno močnejše. Ni težko izračunati, komu v korist je to mrtvilo, da ne opoziciji, je več ko jasno. Opozicija mora biti borben, borbenost pa pozitivna in prav nič hujskaška ali demagoška. Potem opozicija zmaga.

stu in bati se je bilo, da bi se zrahljala disciplina v radikalnem klubu. Da se to ne zgodi, je ozdravel Pašić in z osebnim prisotnostjo na seji poskrbel, da je vladni aparat brezhibno funkcioniral.

VELIKANSKO ZANIMANJE ZA SEJO SKUPŠČINE.

Beograd, 10. junija. Politična situacija v Beogradu ni zabeležila včeraj nobenega važnega dogodka razen seje skupščine. Za sejo je vladalo veliko zanimanje v političnih krogih. Seja je trajala cel dan in pozno v noč, tako da se izven seje ni moglo ničesar drugega pričakovati.

Dopoldne so klubi malo konferirali, popoldne pa opozicijski blok. Vse drugo pa je ostalo za danes.

Danes pa je SLS brez borbenosti in, ker je ona najmočnejša stranka Slovenije, zato je brez borbenosti tudi slovenski narod. V tem, ne pa v maloštevilnosti, je vzrok, če izgublja slovenski narod na veljavi.

Pred odločitvijo P. Radiča.

Beograd, 10. junija. Z velikim zanimanjem pričakujejo današnje sejo opozicijskega bloka, na kateri se bodo definitivno razčistili odnosi v bloku. Pavle Radič bo moral odgovoriti na dve strani, najprej izvršnemu odboru bloka, pred katerim mora izjaviti, ali HSS ostane dalje v bloku ali ne. Odgovoriti bo pa moral tudi Pašiću na dane zahteve. V tem pogledu se širijo v političnih krogih najrazličnejše verzije.

ŠEF GENERALNEGA ŠTABA V SLOVENIJI.

Beograd, 10. junija. Načelnik glavnega generalnega štaba armijske general Petar Pešić je odpotoval v Slovenijo na generalštabno potovanje s svojimi pomočniki div. generali g. Milanovićem, Belićem in Barićem.

SKUPŠČINA GRE ZOPET NA POČITNICE.

Beograd, 10. junija. Iz razgovora z Markom Trifkovićem, predsednikom skupščine, je mogel vaš dopisnik zaključiti, da se v vladi zopet misli na krajši skupščinski odmor. O tem bi mogla že na današnji seji skupščine pasti odločitev. Po sporazumu šefov grup bo danes cel dan trajala diskusija o zakonu o poljedelskih kreditih in bo zakon definitivno sprejet. Jutri je praznik in skupščina ne bo delala. Zato bi mogel nastati odmor, da se pripravi material za daljnje delo skupščine. Veliko zanimanje vlada za poročilo anketnega odbora.

DR. LUKINIČEV NAMESTNIK IME NOVAN.

Beograd, 10. junija. Podpisan je ukaz, s katerim se postavlja namestnik ministra pravde. Lukinič gre na daljši odmor. Vse izgleda, da se je odločil, da gre pred sodišče radi obtožnice, ki je proti njemu predložena narodni skupščini.

DEMANTI RADIČA.

Zagreb, 10. junija. G. Ivica Kovačević, zagovornik Stjepana Radiča je poslal beograjskim »Novostim« popravek, v katerem demantira, da bi St. Radič pisal pismo kralju, v katerem ga prosi pomilostitve.

»V BEOGRADU NI PROSTORA ZA VELESRBSKE SOKOLE.«

Beograd, 10. junija. Včeraj se je dogodil v Beogradu incident med srbskimi in jugoslovanskimi Sokoli. V Beogradu ne obstoji srbski Sokol, marveč samo jugoslovanski. Srbski Sokoli so prispeli iz Banata pod vodstvom učitelja g. Pročića. Šli so skozi korzo po knez Mihajlovi ulici. Jugoslovanski Sokoli so jih sprejeli z raznimi klici: Dole srbski separatisti itd. Prišlo je do prerekanja in objašnjevanj, da za velikosrbsko idejo v Beogradu ni mesta. Prišlo je do malih incidentov in velesrbskim Sokolom so odvzeli znake. Hujšega ni bilo.

PRIBIČEVIĆ ZA HEGEMONIJO SRBOV.

Beograd, 10. junija. Pribičevićeva »Reč« demantira vse vesti o stalni prečanski fronti s strani SDS. Pravi, da je to izmišljeno in da Pribičević nikdar ne bo za podvojeno akcijo proti Srbom, zlasti pa se ne bo vezal z radičevci. To je povsem nerazumljivo, on bo vodil vedno nacionalno politiko za satisfikacijo in prvenstvo Srbije.

Dnevne vesti.

ZA DVIG TUJSKEGA PROMETA V SLOVENIJI.

Železniško ministrstvo je dovolilo vsem, ki obiščejo naša jadranska pristanišča in ostanejo v njih najmanj 14 dni polovično vožnjo od vseh postaj naših državnih železnic do Sušaka, Bakra, Plasa, Splita, Šibenika, Metkovića, Gruzja in Zelenike.

Pozdravljamo ta odlok železniškega ministra, ker je že skrajni čas, da se nekaj stori za naša jadranska pristanišča. Ampak, zakaj ni železniški minister dosleden, zakaj se njegova odredba nanaša le na jadranska pristanišča.

Tujski promet se mora pospeševati po vsej državi in ne samo ob Jadranu. Zlasti se, ko je polno tujcev, kateri iz zdravstvenih ali drugih vzrokov ne gredo na morje, temveč v alpske kraje. Ali naj take tujce od države odganjamo? Zakaj ne bi njim priznali iste ugodnosti in jih tako privabili, da prebijejo svoje počitnice v naših zdraviliščih.

Slovenija ima sijajna zdravilišča, ki so dobro opremljena in ki nudijo tujcu vse udobnosti. Zato v celoti odobravamo nastop »Trgovskega lista«, ki zahteva, da se kakor za jadranska pristanišča, dovoli tudi za slovenska zdravilišča 50 odstoten popust na železnice.

Bled, Bohinj, Rogaska Slatina, Dobrna, Laško, Dolenjske Toplice, Rimske Toplice, Slatina Radenci, Kamnik, vsi ti kraji so kakor ustvarjeni za tujski promet in neoprostljivo bi bilo, če naša železniška uprava ne bi zala tega upoštevati.

Vsa Slovenija mora zahtevati, da se dovoli tudi za slovenska zdravilišča 50 odstoten popust na železnice vsem onim tujcem, ki ostanejo v njih 14 dni. Slovenija, ki plačuje tako mnogo na davkih, sme pač zahtevati, da se vsaj nekaj stori za njo.

Upamo, da bo naš apel uspešen.

— Odvetnikom. Naš poziv, da nastopijo slovenski odvetniki v obrambo neodvisnosti sodnikov, je bil, kakor vse kaže, brezuspešen. Kljub temu upamo, da bo imel vsaj ponoven poziv več uspeha. Svetle tradicije slovenskih odvetnikov zahtevajo to in ne moremo verjeti, da bi se le en slovenski odvetnik hotel tem tradicijam izneveriti. Zlasti se, ko so zagrebški odvetniki že storili svojo dolžnost. V svobodoljubju pa Zagreb ljubljane ne sme prekašati in zato upamo, da bodo slovenski odvetniki odločno nastopili za neodvisnost sodnikov in s tem obvarovali naša sodišča pred propadanjem. Prepričani pa smo, da bo nastop slovenskih odvetnikov efekt, saj je eden od njih — aktivni minister.

— Nov minister dvora. Dosedanji minister dvora Janković je imenovan za poslanika v Madridu. Na njegovo mesto je imenovan Panta Gavrilović, bivši pomočnik zunanjega ministra in sedanjí poslanik kraljevine SHS v Atenah. Novi poslanik za Atene še ni imenovan.

— Iz državne službe. Imenovana sta: Dr. Josip Benčan za zdravnika na ginekološkem oddelku bolnice za ženske bolezni v Ljubljani, računski svetnik Ivan Srebrnič pa za višjega računskega svetnika v 1. skupini II. kategorije ter obenem za šefa računovodstva pri direkciji šum v Ljubljani. Miha Kovarčič, sodni sluga okrajnega sodišča v Kočevju, je trajno vpokojen. Ivanka Oražem je imenovana za pošto poslovalko v Dolnji vasi pri Ribnici. V področju direkcije pošte in brzojava v Ljubljani so premešene sledeče uradnice: Frida Barotto od poštnega urada v Mariboru 1 k poštnemu uradu 2 istotam, Marija Hladnik iz Maribora v Fram, Marija Rabič iz Celja v Mežico, Anka Kupec iz Celja v Ljubno, Frančiška Kastelic iz Kranja v Medvođe in Krista Škerlec iz Ormoža k Sv. Tomažu pri Ormožu.

— Odlok ministra pošt in brzojava glede slabih pisarniških potrebščin. Ministrstvo pošt in brzojava je naročilo poštним ravnateljstvom, da izdajo na vse podrejene jim ustanove naredbu, glasom katere imajo, kakor hitro ugotove med pisarniškinimi potrebščinami kak predmet slabe kakovosti, takoj poročati o tem ravnateljstvu ter predmet predložiti. Ravnateljstvo ima poslati predmet ministrstvu, da stvar preišče ter ukrene v zaščito državne koristi pravočasno, kar je potrebno.

— Zagrebška občina proti odiranju. Znano je, da je užival dosedaj Zagreb slavo najdražjega mesta v Jugoslaviji. Sedaj se je zganila končna občina ter pozvala vse gostilničarje, da ji predložijo svoje cenike. Občina bo cenike revidirala ter cene odmerila tako, da bo ostalo gostilničarjem samo 25% dobička. Tudi natakariji zadnjici niso uspeli s svojimi pretiranimi tirjavami.

— Železniški in parobrodni policijski komisarijati. Minister notranjih zadev je izdal odredbo, da opravljajo železniški in parobrodni komisarijati odslej svojo službo pod upravo in nadzorstvom velikih županov. Vse osebe teh komisarijotov je podrejeno odslej, tako v službenem pogledu, kakor tudi v osebnih in disciplinarnih zadevah velikim županom.

— Mednarodni kongres zobotehnikov na Dunaju. Na Dunaju se prične 20. t. m. četrti mednarodni kongres zobotehnikov. Kongresa se udeležijo tudi zastopniki jugoslovenskih zobotehnikov.

— Za varnost naših južnih mej. V Skoplju se bo vršila te dni konferenca predstavnikov vojaških in civilnih oblasti, ki bo izdelala načrt, kako naj se zavaruje naša meja pred vpadi bolgarsko-arnautskih razbojniških tolp. — Civilni prebivalci, ki so se že uspešno borili proti tolpom, dobe orožje in municijo.

— Akcija proti psovki. V Zagrebu se je ustanovilo pred kakimi tremi meseci »Društvo za duševno obnovo«, ki je začelo med drugim akcijo proti psovkam. V kratkem se vrši v prilog te akcije veliko zborovanje. Pri

tej priliki izda društvo tudi potrebne brošure ter pozove javnost na sodelovanje.

— Srnaovec obsojen radi uboja orjunaša. Te dni se je vršil v Tovariševu v Vojvodini zanimiv proces. Zagovarjal se je Isa Vesiljev, vodja Srnaovcev v Tovariševu, ki je ubil lansko leto bogatega kmeta Tošo Radojčina, predsednika tamkajšnje Orjune. Obtoženec se je zagovarjal s pijanostjo. Toda priče so njegov zagovor ovrgle ter izpovedale, da je poklical Vesiljev Radojčina iz gostilne ter ga napadel z nožem. Vesiljev je bil obsojen na 12 let težke ječe.

— Spominski zlatniki. V Italiji praznujejo sedaj z velikim pompom in navdušenjem 25-letnico vlade Viktorja Emanuela. V spomin na ta jubilej je dala vlada kovati posebne zlatnike po 100 lir. Na eni strani je kraljeva podoba, na drugi pa napis, ki omenja, da je dosegla Italija pod vlado Viktorja Emanuela svoje »naravne« meje. Naravno je, da ne manjka tudi fašistovski znak: liktorski sveženj. Za kovanje zlatnikov so uporabili zlato, ki so ga darovali državi za časa vojne državljani.

— Zadnje krone. Avstrijski listi poročajo, da se potegnejo v Avstriji vse novčane do konca julija iz prometa ter se nadomeste s šilingskimi novčanicami. Te dni so prišle v promet prve novčance po pet šilingov.

— Veljavnost provizoričnih izkaznic za znižano vožnjo uradnikov in vpokojencev podaljšana. Ker del uradnikov in vpokojencev še vedno ni dobil legitimacij za znižano vožnjo po državnih železnicah, je podaljšala generalna direkcija državnih železnic veljavnost začasnih izkaznic, ki je imela poteti s 1. junijem — do konca junija. Te izkaznice se izdajajo, kakor doslej, za 50% znižanje aktivnim uradnikom in njih rodbinskim članom od njihovih uradnih predstojnikov, penzionistom in njihovim rodbinskim članom pa od likvidator, od katerih prejemajo pokojnino.

— Pretepi med komunisti in nacionalisti v Berlinu. Kakor v Avstriji, tako se pretepa tudi v Nemčiji prav pridno komunisti z nacionalisti. V nedeljo so se spopadli v Berlinu. Morala je intervenirati policija, ki je uporabila orožje. Osem oseb je težko, mnogo pa lahko ranjenih.

— Zopet politični umor na Nemškem. Te dni so našli v bližini Wismarja na Nemškem truplo mladega moža, ki je bil usmrten s štirimi strelji v glavo. Preiskava je dognala, da gre za nekoga Holza, ki so ga obsodili nacionalci na smrt.

— Narodna osvoboditev na Kitajskem. Moskovska »Izvestija« prinaša članek Trockija, ki se nanaša na dogodek v Šangaju. V tem članku reproducira Trocki londonska poročila, ki proglašajo kitajske dijake in delavce — ki se protijo intervenciji inozemstva — za boljše. Trocki dostavlja, da se s takimi definicijami samo propagira boljše med kitajskim ljudstvom ter da sugerira angleški tisk širokim masam s takim pisanjem oni princip, ki ga zastopa Zveza vsajsetih republik, princip nacionalnega osvobođenja Kitajske.

— Veliki načrti sovjetske vlade glede izpopolnitve trgovske mornarice. Iz Moskve poročajo, da je predložil prometni komisariat državni gospodarski komisiji obširen projekt za zgradbo novih ladij, ki se ima izvesti tekom petih let. Po tem načrtu bi bilo treba zgraditi 228 ladij s skupno kapaciteto 819.340 ton. Za leningrajsko luko je predvidena zgradba doka s kapaciteto 6500 ton. Večji del ladij bo opremljenih z motorji. Stroški za izvedbo velikega načrta so preračunjeni na 132.000.000 rubljev. Leta 1930 mora participirati ruska trgovska mornarica pri izvozu s 40% glede lesa, s 5% glede nafnih proizvodov, z 10% glede žita in s 100% glede ostalih predmetov eksporta. Ravnateljstvo sovjetske državne plovbe je že prejelo od inozemstva ugodne ponudbe za zgradbo ladij. Glasom teh ponudb bi trajal plačilni rok 10, da celo 15 let, pri tem bi morala plačati sovjetska vlada 10% vnaprej.

— Šef javne varnosti v beograjske natakarije. Te dni se je ustavil pred gostilno »Mladi orao« v Beogradu avtomobil, iz katerega je izstopilo pol tuceta gospodov. Vstopili so v lokal, in eden od njih je zahteval z osornim glasom gostilničarja. Prestašnemu oštrju se je predstavil kot »šef javne bezbednosti« svoje spremljevalce pa kot njegove pomočnike in detektive. Nato so zastražili »pomočniki in detektivi« vse izhode, gospod »šef« pa je poklical predse vse natakarije. Prinesli so morale svoje dokumente. Ko je pregledal dokumente, je dal odvesti tri najlepše v avtomobil, čes da listine niso v redu, naker se je vsa družba odpeljala. Ker natakarije ni bilo nazaj, se je podal oštr v skrbah k policijskemu šefu po informacije. Toda debelo je pogledal mož, ko je opazil, da policijski šef gospodu, ki je odvedel njegove natakarije ni prav nič podoben ter so mu povedali, da je bil mistificiran. Policija je uvedla nemudoma energično preiskavo, ki pa je do danes še brez vsakega uspeha.

— Aretacija špijone. Beograjska policija je aretirala te dni lepo, elegantno damo, ki je stanovala pod imenom Lilian Maris z Dunaja v najodličnejših hotelih ter se gibala izključno v krogih beograjskih bonvivantov. Izkazalo se je, da je identična z Drago Veselinovič iz Zagreba, kjer je študirala, in odkoder je pozneje pobegnila z nekim natakarijem v Szegedin. Nato je živela v Szegedinu, dokler ji ni natakari ušel. Po tej avanturi jo srečamo v Budimpešti kot sobarico. Tam se je seznanila z nekim oficirjem, šefom madžarske špijonažne službe. Ta ji je ponudil službo špijone ter jo poslal v Novi Sad. Iz Novega Sada je šla v Beograd, iz Beograda pa v Cirkvenico, kjer je občevala s samimi, lopatami, sekirami in podobnim koristno roulette. Pred mesecem dni se je vrnila zopet v Beograd, kjer jo je dohitela sedaj usoda. Zagovarjala se bo v svojem rojstnem mestu radi špijonaže v korist Madžarske.

— Lov na »volka«. Te dni so pokale nekoga lepega popoldneva po ulicah Kapele na Hrvatskem puške. Pri belem dnevu se je priptel v vas volk ter napadel ovce Čike Ilije! Kmetje so se zbrali ter oborožili s puškami, samokresi, pištolami, gnojnimi vilami, lopatami sekirami in podobnim koristnim orodjem ter se odpravili na lov na volka. Da, celo žandarmerija je prihitela na pomoč! Zapolnili so končno »zver« na neko dvorišče ter ji upihnil luč življenja. Na to pa se je šele izkazalo, da so ubili — krasnega volčjega psa, ki je bil vrhu tega radi poletne vročine ostrizen...

— Afera Isa Lang. Glede afere Isa Lang prihajajo na dan nove podrobnosti. Oblasti so našle mnogo novega obtežilnega materiala. Med drugim je bilo odkrito privatno skladišče Ise Langa. V tem skladišču se je našlo šest strojev za izdelovanje cigaretnih stročnic in skoro dva vagona papirja za stročnice. Tudi na kolodvoru so bile zaplenjene večje kvantitete papirja. V afero je, kakor se zdi, zapletenih tudi več trgovcev v drugih mestih. Podrobnosti policija še ne pove. — Leo Lang in Katarina Boiguer sta prosila, da se preiskovalni zapor proti njima ukine, vendar sta na drugi instanci pogorela. Sicer pa bi jima nič ne koristilo, ako bi jih bilo sodišče izpustilo na svobodo, zakaj v tem slučaju bi jih bila aretovala policija zopet, kakor je to sedaj tudi navada.

— Nenavaden globetroter. V Skoplje je prispel te dni nenavaden potovalec okrog sveta, Francoz Bernot. Leta 1916 je padel kot aviatik iz višine 800 metrov. Po čudnem naključju je ostal živ, zgrbil pa je obe nogi. Sedaj potuje s pretežami okrog sveta. Za nagrado 700 tisoč dinarjev ima prehoditi 50.000 kilometrov. Do sedaj je prepotoval Južno Ameriko in večji del evropskih dežel ter ima za seboj pot 10.000 km. Na potovanju se poslužuje vseh prevoznih sredstev, kjer pa teh ni, kodi peš.

— Tragična usoda generala. V Požunu so pokopali te dni bivšega generala Martinija. Njegova usoda je bila žalostna. Ker je bilo njegovo državljanstvo sporno, ni dobival nobene pokojnine, vsled česar je umrl dosebeno od gladi. Ironija usode je hotela, da je bilo rešeno vprašanje njegove penzije ravno dan po njegovi smrti, ter so mu nakazali po sedmih letih 100.000 Kč.

— Maščevanje zapuščene zakonskega moža. Iz Koburga poročajo: 31 letni pletilec košev Brückner, znan kot potuhnjjen in zakrknjen človek, je obiskal svojo v Lindenbumbu od njega ločeno živečo ženo ter ji prerezal grlo. Nato se je vrnil domov v Hassenberg ter umoril svojo 71 letno mater, svojo 41 letno sestro in njenega 44 letnega moža ter vseh pet otrok te zakonske dvojice v starosti od 2 do 18 let. Ubil jih je speče v postelji s tem, da jim je razbil lobanje. Nato se je morilec obesil. Motiv dejanja še ni popolnoma pojasnjen. Domneva se, da gre za čin maščevanja. Brückner je pregovarjal svojo ženo, da bi se vrnila k njemu, kar je pa žena odklonila. Poleg tega si je domišljjal morilec, da ga sorodniki, pri katerih je stanoval, ne marajo, ker se je večkrat z njimi prepiral. Obstaja sum, da je vrgel množestveni morilec že pred letom dni neko mlado deklico v vodo.

— Iz novosadske cronique scandaleuse. Te dni, nekoga lepega večera, so prišli v novosadsko kopalnico trije znani bonvivani in prav tako dobro znana dama z novosadskega korza. Brez oklevanja so slekli svoja oblačila ter pričeli lezti v kostumih Adama in Eve v vodo, da se ohladi po opulentni večerji in obili pijači. Prihitelec je kopalniški nadzornik, ki je hotel napraviti javnemu pohujšanju konec, toda naletel je slabo. Taki, kakor jih je Bog ustvaril, so ga napadli in pošteno nabili.

— Pokvarjena mladina. Te dni je aretovala zagrebška policija štiri dečke v starosti od 8 do 10 let, ki hodijo sicer še v šolo, so pa kljub temu že nevarni žeparji. Največji mojster je eden od njih, ki je sin obrtnika in hišnega posestnika. Ta je stregel navadno gospodom in damam, ki so igrali na nekem igrišču tenis. To priliko je izkoristil za to, da je praznil žepe igralcev. Nekemu gospodu je ukradel 5000 dinarjev, drugemu 600, tretjemu 200 itd. Deček trdi, da je dajal denar svojim starišem, deloma pa tudi svojim tovarišem. Policija je uvedla poizvedbe, nadebudne dečke pa je zaenkrat pridržala v zaporu.

Srečke

razredne loterije kupite pri
Dobrovoljački banki
Ljubljana, Dunajska c. 31. Telefon
šte. 5 in 710.

Ljubljana.

1 — Samomor. Včeraj dopoldne med 8. in 9. uro se je obesil v svojem stanovanju na Aleksandrovi cesti zasebnik V. C. Vzrok: Pokojnik je bil živčno bolan: trpel je na duševni depresiji.

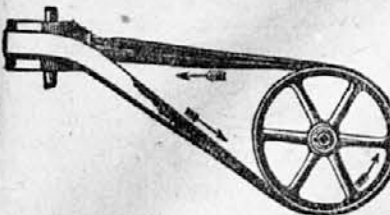
1 — Samomor. Dne 5. t. m. sta se sprla zakonska Josip in Josipina Cerar na svojem stanovanju v Ciglarjevi ulici 133, obč. Moste. Po prepriju je žena neznanokam odšla. Dne 7. t. m. so potegnili iz Save pri Lazah žensko truplo, v katerem je poklicani Josip Cerar spoznal svojo ženo Josipino.

1 — Mestna zastavljavnica ima tomesčno dražbo oktobra 1924 zastavljenih predmetov 18. t. m. ob 3. uri popoldne.

1 — Pogreša se. 68letna užitarica Urša Perko, stanujoča v Zgornji Šiški je bila zadnje čase zelo potirna in žalostna. Dne 5. t. m. je odšla z doma, ne da bi se bila do danes vrnila. Zato ni izključeno, da je izvršila samomor.

1 — Posetnike ljubljanskih kinov opozarjamo, da ni film »Biblija« istoveten z velikim filmom »Deset zapovedi« kakor bi se dalo sklepati iz inserata prevajalca filma.

la KNOCH-jermena za pogon

vedno na skladišču.

A. LAMPRET, Ljubljana
KREKOV TRG ŠT. 10. — TELEF. 247.

in da mora zato do njega priti. O tem da se bodo vsi v kratkem prepričali.

— Bolgarska. Dvoletnica Cankove vlade se bo svečano praznovala v znamenju vislice. Kralj Boris je potrdil smrtno obsodbo nad Perčemilijem, ki bo te dni javno obešen. Nikolova in Euben Leger sta bila od kralja pomiloščena v dosmrtno ječo. Po vsej verjetnosti je bila milost kralja Borisa posledica ostre pisave francoskega tiska. — **Nov velik proces.** V soboto se začne proces proti kapetanu Miltenovu in Aleksiju Tabohovu, ki so obtoženi, da so kljub svoji pripadnosti vojski, bili v zvezi z zarotniki in jih zalagali z orožjem. Sodili pa jih bodo v odsotnosti, ker so vsi pravočasno pobeželi, razven Tabakova, ki je bolan. Zanimivo je, da je bil Miltenov agent ministra Vlкова in Ruševa, da pa je bolj delal za zarotnike, ko za nje. Za vse te zahteve državni pravdniki smrtno kazen. Dalje bosta sojena še dva anarhisti, ki sta zidala skladišče za municijo zarotnikov. Tudi za ta dva zahteva državni pravdniki smrtno kazen. Poleg tega bo sojena tudi neka žena, pri kateri je bil eden zarotnikov na hrani.

— Borbe v Maroku. Iz Feza se poroča, da so Rifanci okrepili svoj pritisk v sektorju Dibana. Francozi so zaradi tega zapustili nekatere sprednje pozicije. Vse kaže, da vojska v Maroku ne bo kmalu končana. Vendar ni končen izid prav nič dvomljiv. Francozi zbirajo čete in artiljerijo in so pripravljani na vsak način zlomiti Abd-el-Krima. Če tega ne bi storili, bi se bilo bati, da se prične po vsej severni Afriki vstasko gibanje, ker bi ugled Abd-el-Krima nevarno narasel. Francoska fronta je dobro organizirana in aeroplani prenesejo najdalje tekom pol ure vse ranjence v bolnice, ki so vse izvršno opremljene. Zato je ubitih vojakov malo. Na bojišče je prispelo že 150 aeroplanov. Pričakujejo novih. Da bi imel Abd-el-Krim izvršno številno artiljerijo, ne odgovarja-resnici. Tudi ni res, da bi bili v njegovi vojski Nemci. Kaki avanturisti so gotovo pri njem, toda to so le posamezniki. V francoski tuji legiji pa je nasprotno dosti tujcev. Da napreduje vojne operacije tako počasi, temu je kriv težaven gorski teren, ki silno olajšuje Abd-el-Krimu, da vodi praskarsko vojno.

— Priprave Španske. Predsednik direktorija general Primo de Rivera je odpotoval na bojni ladij v Maroko, do osebno prevzame poveljstvo nad španskimi četami. Španska vojska bo podvzela koncentričen napad proti vojski Abd-el-Krima. Španska ofenziva se zlasti pripravlja v področju Alfacemasa in artiljerija je bila silno ojačena. Tudi vojno brodovje že završuje priprave za izkrcanje vojske.

— Dogodki na Kitajskem. Položaj se stalno slabša in gibanje se je razširilo tudi na Nanking. Ameriški poslanik v Pekingu je pozval ameriške državljane, da zapuste takoj kraje, kjer so se začeli nemiri. Poslaniki vesil so naznanili pekiški vladi, da pošljejo v Šangaj posebno preiskovalno komisijo. — **Pred Kantonom pride v najkrajšem času do velike bitke med vlado in vstasi.** — V Pekingu se je pričelo veliko gibanje za bojot proti tujim trgovcem. — **Z druge strani pa se poroča, da je prišlo med dijaki do razkola in da je zato pričakovati, da se bodo nemiri poglobili.** Sovjetska vlada da je namreč izročila za pomoč dijakom 6000 funtov. Denar pa ni bil pravilno razdeljen in zato da so pričeli dijaki, ki niso bili deležni sovjetskega denarja, agitirati proti sovjetom in onim dijakom, ki so denar prejeli, čes da so plačanci Moskve. — **V Nankingu so dijaki razrušili tri hiše.** Britanski konzul je poslal telegrafno za pomoč.

— Kanton zavzeli vstasi. Po zadnjih vesteh so vstasi pod poveljstvom generala Juena zavzeli Kanton. Tujci trumoma zapuščajo mesto. Vlade čete skušajo Kanton zopet osvojiti. — Japonci so izkrcali v Šangaju svoje čete.

— Revolucija na otoku Samosu. Atenska agentura javlja, da so vesti o revoluciji na otoku Samosu pretirane. Res je, da sta hotela brata Yaxardes izvršiti revolucijo in da se jim je posrečilo s pomočjo 400 pristašev stiti. Toda grška vlada je takoj odredila vse potrebno; da se vstaja uduši. Izkrcanje vojske je že pričelo in komandant eskadre je proglasil nad vsem otokom obsedeno stanje. Podvzeti so tudi vsi potrebni koraki, da se beg ustaških voditeljev prepreči.

— Monarhistična zarota v Carigradu. »Daily Mail« javlja, da je bilo v Carigradu aretiranih preko 60 oseb, ki so obdolžene, da so pripravljale zaroto. Med aretiranci sta tudi bivši predsednik odvetniške zbornice Lutri Fiki bej in Satri paša. Vse aretirance prepelejo v Angoro, kjer bodo sojeni. Vlada je razpustila v vse državi organizacije republikanske napredne stranke, ki je predstavljala edino resno opozicijo Kemalu.

— Zaradi tehničnih težkoč nismo mogli danes vsem številkam priložiti voznega reda. Kdor danes voznega reda ne bi prejel, ta ga prejme v petek.

Ljubljanska porota.

GOLJUFUJA.

Senatu predseduje viš. sodni svetnik Rekar, votanta sod. svet. Mohorič in sodnik Juvanc, državno pravništvo zastopa drž. pravnik Lavrenčak, obtožena zagovarja dr. Perič.

Obtožen je Josip Majer, rojen leta 1895 v Brezovici pri Voloski, pristojen v Ljubljano, oženjen, brezposeln zasebni uradnik, da je na goljufiv način in pod lažnjivimi pretvezami izvalil od raznih oseb denar, ki ga pa nikoli ni vrnil. Med drugim je značilna njegova ženitev pri Gizeli Primc in pa avto-vožnja iz Ljubljane v Cerknico.

Obtoženec se je 28. avgusta 1920 peljal z avtotakso Pavla Steleta, ko se je nahajal še v vojaški službi, v Cerknico in nazaj in ker voznine ni mogel plačati, je izdal šoferju potrdilo s svojim podpisom in štampiljko komande 37. pešpolka, v katerem pravi, da podpisana komanda plača v 48 urah dolžni znesek za avtovožnjo, 2840 kron, ker je dal na račun šoferju že prej 800 kron.

Zaslišajo se razne priče, ki na najraznobarvnejše načine opišejo Majerja kot prefriganega in zelo nevarnega goljufa.

Z Gizelo Primc se je seznanil 23. novembra 1920 in se ji predstavil kot dr. Starman pl. Podgorski, veleposestnik in advokat v Gorici. Gizela Primceva in njena mati sta mu kot zaročenci posodili večje zneske, ki jih pa nikoli ni vrnil.

Zenil se je na vseh straneh in povsod nastopal kot sin zelo bogatih roditeljev.

Porotnikom so bila stavljeni sledeča vprašanja:

1. Prvo glavno, če je Josip Majer kriv,

da je z zvitim prigovarjanjem in lažnjivimi pretvezami spravil v zmoto 13 oseb in izvalil od njih kot posojila, o katerih je vedel, da jih ne bo mogel vrniti, 34.347 Din?

2. Dodatno vprašanje, če presega v 1. vprašanje navedeni prigoljufani znesek 10.000 dinarjev?

3. Drugo glavno vprašanje, če je kriv, da je ponaredil vojaško potrdilo (za avto)?

4. Tretje glavno, če se je potepal po deželi brez posla in sredstev.

Državni pravnik poudarja, da imajo porotniki pred seboj predrzega goljufa, kateremu očita obtožnica celo verigo predrznih goljufij, ki so deloma priznane, deloma pa dokazane. Dokazanih je 13 slučajev goljufije. Predlaga, da se potrdi vsa vprašanja.

Zagovornik (ex offio) dr. Perič je imel zelo težko stališče. Uvodoma je poudarjal, da je državni pravnik vse skupaj preveč temno naslikal. Največ krivo je to, da so bili vsi prizadeti oškodovanci vse preveč lahkoverni. Prosi, da se stvari ne vzame prehudu, ker obstaja možnost, da se obtoženeč še popravi in je bil le žrtev poveljnih razmer.

Po kratkem in temeljitim resumeju predsednika so se porotniki po kratkem posvetoivanju vrnili v dvorano in prvomestnik je prečital odgovor, v katerem so porotniki na vsa stavljena jim vprašanja odgovorili soglasno da.

Sodba.

Josip Majer se obsodi po § 197. radi goljufije, radi ponareditve javne listine in radi potepuštva po § 208. na 20 mesecev težke ječe. V kazni se mu všteje preiskovalni zapor od 3. maja 1922 do 6. julija 1922 in od 8. marca 1924 do 9. junija 1925. Plačati mora zasebnim udeležencem izkazano škodo.

Sicer maloštevilno občinstvo je sprejelo sodbo z vidnim zadovoljstvom. Iz publike je stopila obsojenčeva žena z otrokom in prosila za kratek razgovor z njim, kar ji je predsednik tudi dovolil.

Porotno zasedanje konča z današnjim dnevom.

Glas iz občinstva.

Na naslov mestnega magistrata.

Ze pred dnevi je bilo čitati na tem mestu pritožba radi cestnega kanala na poti na Grad pred Osojmi, toda nedostatek še do danes ni odpravljen. Zato opozarjamo mero-dajne kroge danes še enkrat na ta škandal v nadi, da naše besede ne ostanejo zopet glas vpijočega v puščavi, če ne bomo govorili prihodnjic bolj energično.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 9. junija 1925.

Vrednote: 7% invest. pos. iz l. 1921 den. 61, bl. 62.50; loter. 2% drž. renta za vojno škodo den. 194, bl. 202; Celjska posojilnica den. 200, bl. 204; Ljubljanska kred. banka den. 225, bl. 265; Merkantilna banka den. 105, bl. 108; Prva hrv. šted. den. 800, bl. 810; Slavenska banka den. 68; Kred. zavod za trg. in ind. den. 185, bl. 195; Strojne tov. in liv. bl. 135; Trboveljska prem. dr. den. 350, bl. 360; Združ. papirnice Vevče den. 100, bl. 112; Stavbna družba den. 265, bl. 280; 4% zastavni listi Kranjske dež. banke den. 20; 4% kom. zad. Kranj. dež. banke den. 20. Blago: Hrastovi bordonali 30/30 I. in II.

vrsta, fco Postojna den. 1380; smrekovi in je-
lovi hlodi, od 25 cm prem. napr., fco nakl.
postaja den. 250; bukova drva, 1 m dolž.,
suha, fco Skopljce bl. 30; Creslo letošnje, su-
ho, v ovovih, fco vag., nakl. post., 10 vag.
den. 38, bl. 38; pšenica Rosafé, par. Postojna
tranz. bl. 465; pšenica avstralska, par. Po-
stojna tranz. bl. 455; otrobi pšenični, juta
vreče, fco Ljubljana bl. 200; oves maked.,
par. Ljubljana bl. 355; koruza defektna, par.
Ljubljana den. 200.

BORZE.

— Zagreb, 9. junija. Devize: Curih 11.53
— 11.63, Praga 175.80—178.20, Pariz 291—296,
Newyork 59.20—60, London 288.50—291.50,
Trst 235.85—238.85, Berlin 14.125—14.275,
Dunaj 0.08345—0.08465.

— Curih, 9. junija. Beograd 8.62, Pariz
25.25, London 25.07, Newyork 518.80, Milan
20.525, Praga 15.275, Dunaj 0.007265.

— Licencovanje bikov plemenjakov. Ljub-
ljanski živinorejci se opozarjajo, da je pre-
gledovalna komisija za mesto Ljubljano spo-
znala sposobnim za plemenitev tujih krav in
telic, biko sledečih posestnikov: Franca Vi-
ranta na llovici 22, Jakoba Vidmarja na
Ižanski cesti 42, Josipa Grdadolnika na Ižan-
ski cesti 46 in Antona Koritnika ob Cesti v
mestni log 31. Licencovani biki omenjenih
štirih posestnikov imajo v levem rogu vzga-
no črko »L«. Spuščanje nelicencovanih bikov
na tuje krave in telice je po zakonu strogo
prepovedano, in se bo proti vsem onim, ki
bi tega ne vpoštevali, kar najstrožje posto-
palo.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander.
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

»Tako, to je gotovo — dajte mi sedaj svojo stek-
lenico z vodo — to je vaša lastna voda, na tej torej
nisem mogla prav nič narediti — vlijem vodo skozi
lij v aparat — tako, skoraj do vrha — Poglejte! Takoj
opazite, kako se razvija na obeh tečajih plin. En gram
morrisita je, ki tu funkcionira, in množina pokalnega
plina zadostuje za pogon plinovega ali bencinovega
motorja, ki ima eno konjsko silo. To je sila, ki jo raz-
vija morrisit, pripravi vas pa o njej tu ne morem.
Sedaj pa svetilna in gorilna sila — odprem ta dva
vijaka, ločena plina vhažata — tako, sedaj vžgem
vodik...«

Stori to z vžgalico. Na eni stekleni cevi nastane
dolga plamen, ki je komaj viden. Stari Deacon najbrže
tudi noče prav verjeti, približa prst, pa ga takoj zopet
z boleznim vzklikom odtegne.

»To je vodikov plamen«, razlaga Leonor. »Za go-
renje uporablja sedaj le kisik zraka. Iz druge cevi
prihaja čisti kisik, tega napeljem v vodikov plamen —
plamen pokalnega plina, ki izvaja največjo toploto,
ki jo poznamo.«

Iz komaj vidnega vodikovega plamena je prišel
od strani bolj svetel močan plamen, kateremu se ni
smel nihče približati.

»Ta plamen zadostuje za kurjavo kuhinjskega šte-
dilnika ali za kurjavo srednje velikega stanovanja,
lahko pa preskrbi tudi vso hišo z razsvetljavo. Zakaj

ta plamen je mnogo prevelik, s tem bi lahko krasno
razsvetlili veliko dvorano, sicer pa tvarjajoči se plin
lahko razdelimo. Seveda je treba, da napravimo pla-
men svetel. Izvolite morda Drumandovo apno luč?«

V plamen vtakne kosček belega apna, in iz pla-
mena izide tako intenzivna bela svetloba, da takoj vsi
zatisnejo oči. Leonor vtakne v plamen potem še rdečo,
zeleno in druge snovi, ki povzročijo barvasto in prijet-
nejšo svetlobo.

Kakor kdo želi. Pokalni plin lahko tudi žene
motor, ki izvaja po dinamostroju električno luč. Tukaj
je torej en sam gram in proizvaja eno konjsko silo ali
temu odgovarjajočo toploto ali svetlobo. Čudno je, da
je odvisna moč mrtve tvarjajoče možnosti morrisita le
od njegove teže, torej ne od veličine njegove površine.
Sto gramov morrisita ima približno velikost lesnika,
in ta kosček bi proizvajal sto konjskih sil.

Mlada dama odviže vijake in razstavi aparat.
Molče sta opazovala oba moža ozke bele roke.

»In — in... kaj je pravzaprav ta reč?« zajecja
slednji stari Deacon.

»To ostane za sedaj moja skrivnost. Kakor sem
rekl, petrolej in premog sta od sedaj popolnoma
nepotrebna, brez vrednosti.«

»Oho! Oho!« sope Mr. Deacon. »Tu pridejo v po-
štev še važna vprašanja. Koliko velja izvajanje teh
snovi?«

»Toliko kot nič.«
»Toliko — toliko...«

»Kot nič,« dopolne Leonor mirno, stari gospod
pa kar ne more več govoriti. »Tudi se prav nič ne
obrabl. Takle gram morrisita bi lahko razkrojil vso

vodo kar je je na zemlji. Seveda bi to trpelo dolgo.
Sicer pa izdelujemo morrisit v poljubni množini. Stvar
je le ta, — vsaj za sedaj — da rabimo za izdelavo
dve leti. Ta kosček in še en večji kos, ki tehta 400
gramov sta izdelka prvih poizkusov, ki so mojemu
očetu izvrstno uspeli. Sedaj izdelujemo morrisit v po-
ljubni množini, a vedno šele v dveh letih. Malo pred
smrtjo je pripravil moj oče, ali kakor mi rečemo na-
stavil, 100 ton ali 2000 centov. Čez dve leti bo gotovih
2000 centov morrisita, to je sto milijonov gramov, in
prav toliko konjskih sil. Teh sto milijonov gramov
vam ponujam za prav toliko dolarjev. Za konjsko silo,
ki se nič ne obrabi, en dolar, to gotovo ni veliko, vi
lahko prodate gram za trojno, za desetkratno ceno.
Če ne sprejmete, grem k drugi družbi, sto milijonov
dolarjev bom že kje dobila... vi pa s petrolejem in
s premogom ne morete nič več narediti, to vam povem
še enkrat. Z vašimi delničarji imam usmiljenje, zato
sem prišla najprej k vam. Torej v dveh letih na svi-
denje!«

Leonor je že pospravila svoje reči, hoče oditi.
»In recept, recept?!« zakliče stari Deacon vedno
bolj razburjen.

»Tega ne potrebujete. Snov z lahkoto preišče vsak
kemik, vsak otrok jo potem ponaredi. Ampak priti na
pravo idejo, to je tisto!«

»Pa mi vsaj pustite tu aparat z morrisitom!«

»Čemu?« vpraša Leonor, in že je morala zadr-
ževati nasmeh.

»Poizkusiti moram, če se res ne obrabi.«

(Dalje prih.)

K SEZIJ!

Brusila za kose znamke
„Swatyn“ iz najboljšega
brusnega materiala po-
nuja v preprodajo:

FRANC SWATY

tovarna umetnih brusnih in ostrilnih kamnov
Maribor, Jugoslavija.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda
50 para.

Za 700 Din

mesečno gre vpokojenec, bivši skladišnik več 4 jezikov in vseh pisarniških del kot sluga, inkasant, paznik, nočni čuvaj, skladišnik ali alično. Cenjene ponudbe prosil na upravo lista pod: »Zanesljiv 700«.

Kupim

jugoslovanske znamke. Ponudbe z navedbo množine, cene in kakovosti na upravo lista pod: »Znamke«.

Gospodična

poučuje citre proti nizkemu honorarju. Gre tudi na dom. Naslov pove upravo lista.

Absolventinija

dverazredne trgovske šole išče primernega mesta v pisarni. Gre tudi na deželo in eden do dva meseca brezplačno. — Ponudbe prosil na upravo lista pod: »Pridna«.

Revirni gozdar

z državnim izpitom, 34 letno temeljito vsestransko prakso in prvovrstnimi izpričevanji, izvežban tudi v poljedelskem gospodarstvu, ki je vodil samostojno večje revire ter govori slovenski in nemški, želi izpremeniti svojo neopovedano službo. Ponudbe pod »Revirni gozdar« na upravo lista.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerenega mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Prvovrstna moč« na upravo lista.

Službo blagajničarke

išče gospodična, večša tudi vseh pisarniških del. — Ponudbe prosil na upravo lista pod: »Blagajničarka«.

Iščem

mladega gospoda, kateri bi me spremljal na nedeljskih izletih. — Ponudbe na upravo lista pod: »Junij, julij, avgust«.

Trgovski pomočnik

izvežban v manufakturi, išče službe. — Najraje gre na deželo. — Ponudbe prosil na upravo lista pod: »Trgovski pomočnik«.

Abadie

cigaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČJSKI BUREAU

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.

Naslov brzojavkam:

„GROM“.

Telefon Interurban

štev. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Opavlja vse v to široko spadatačo posele najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

GAMAUFUVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Razpošilja društvo: Cena zavoščku Din 3.—.

VRTNARSKA ŠOLA V KRANJU.

Stalna zaloga: Herimansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič, Kana.

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana
STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške
slamnike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi
Popravila se sprejemajo.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blm Prelozovega spomenika) Ob vodi Na malo!

Priloga potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje,
modno blago, pletenine, lepne robce, ščetine, sukanec, toaletno blago.
Telefon 915

Naročajte in širite **NARODNI DNEVNIK!**